

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou ve věci žalobce: **L. Š.**, bytem, zast. Mgr. Jiřím Zrůstkem, advokátem se sídlem Praha, Doudlebská 1699/5, 140 00 Praha, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o invalidní důchod, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29.6.2012, č. 610 306 1833/47091-SD,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 29.6.2012, č. 610 306 1833/47091-SD se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení za zastoupení advokátem Mgr. Jiřím Zrůstkem, se sídlem Praha 4, Doudlebská 1699/5, 4.719 Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta.**
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 20.688 Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.**
- IV. Stát nemá právo na náhradu nákladů řízení, vyplacené znalečné ve výši 30.838,50 Kč Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Znalecký ústav, obor zdravotnictví, Ruská 85, 100 05 Praha 10.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 4. 2012, č. j. 610 306 1833, podle § 56 odst. 1 písm. d) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), snížila žalobci od 6. 5. 2012 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Vyškov ze dne 9. 3. 2012 již žalobce není invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, nýbrž jen pro invaliditu prvního stupně podle písmena a) téhož ustanovení, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35 %. Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2012, č. j. 610 306 1833/47091-SD, žalovaná zamítla námitky a potvrdila uvedené rozhodnutí prvního stupně. V odůvodnění rozhodnutí o námitkách žalovaná uvedla, že si pro účely námitkového řízení nechala od své posudkové lékařky vypracovat posudek o invaliditě ze dne 28. 6. 2012. V něm posudková lékařka vycházela ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře žalobce i z dalších zpráv odborných lékařů. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobce sice oproti posudku okresní správy sociálního zabezpečení stanovila na 45 %, avšak na základě správné aplikace posudkových kritérií dospěla ke stejnému závěru o toliko invaliditě prvního stupně žalobce.

V řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce namítl nesprávnost posudků okresní správy sociálního zabezpečení i žalované, neboť v nich byla nesprávně aplikována posudková kritéria a nebyla zhodnocena jeho celková výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity. V popředí zdravotních obtíží stojí roky trvající chronické onemocnění, jehož vyléčení není možné a způsobuje ztrátu schopnosti výkonu soustavné výdělečné činnosti. O této skutečnosti svědčí znalecký posudek z oboru posudkového lékařství MUDr. V. L., jakož i neurologické a revmatologické nálezy, které byly předloženy v žalobním řízení. Jeho zdravotní stav odpovídá minimálně druhému stupni invalidity.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 16. 7. 2013, č. j. 34 Ad 42/2012 - 74, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že si pro účely přezkumného soudního řízení opatřil posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně (dále jen „posudková komise v Brně“) ze dne 25. 2. 2013 a posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové (dále jen „posudková komise v Hradci Králové“) ze dne 18. 6. 2013. Obě posudkové komise shodně označily za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce systémový lupus erythematoses, toto zdravotní postižení podřadily pod kapitolu XIII, oddíl D, položku 1, písm. b) Přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity - dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“) a stanovily míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici tam uvedeného rozpětí ve výši 35 %, kterou vzhledem k jeho dalším zdravotním postižením zvýšily o deset procentních bodů na celkových 45 %. Posudky posudkových komisí označil soud za úplné, přesvědčivé a obsahující správné závěry. Pro žalobce příznivější hodnocení zdravotního stavu a jeho funkčního dopadu na pracovní schopnost nejsou naplněna všechna posudková kritéria uvedená v kapitole XIII, oddílu D, položce 1, písm. c) či d) Přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. kvůli absenci funkčně významného postižení

vnitřních orgánů, malé progresi onemocnění a mírnému kolísání aktivity. Posudkové komise zdravotní stav a pokles pracovní schopnosti žalobce nehodnotily šablonovitě, nýbrž komplexně s přihlédnutím ke všem relevantním posudkovým kritériím. Dále náležitě vysvětlily, proč předchozí uznání invalidity třetího stupně bylo posudkovým omylem. Posudková komise v Hradci Králové zaujala také stanovisko ke znaleckému posudku MUDr. V. L., soudního znalce z oboru zdravotnictví, odvětví posudkového lékařství, ze dne 22. 12. 2012 (dále jen „znalecký posudek ze dne 22. 12. 2012“), který rozhodné zdravotní postižení žalobce kvalifikoval podle kapitoly XIII, oddílu D, položky 1, písm. d) Přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Podle posudkové komise v Hradci Králové znalec hodnotil spíše to, co nastane v budoucnu, pokud se dostaví ataka či jiná zdravotní komplikace, ačkoliv v dané věci bylo rozhodující hodnocení zdravotního stavu žalobce do minulosti, tedy k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Podle soudu lze tedy vycházet ze shodného závěru posudkových komisí, že k tomuto datu byl žalobce invalidní pouze pro invaliditu prvního stupně.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost a Nejvyšší správní soud svým rozsudkem č.j. 4 Ads 83/2013-35 ze dne 23.10.2013 zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16.7.2013, č.j. 34 Ad 42/2012-74 a věc vrátil soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku uvedl, že „*Posudek soudního znalce má stejnou důkazní sílu jako posudky obou posudkových komisí. Soudní znalec přitom na základě shora uvedených úvah dostatečně vysvětlil, proč považuje stěžovatele za invalidního ve třetím stupni, čímž současně zpochybnil správnost opačného závěru vysloveného v posudcích posudkových komisí do takové míry, že si na základě nich nemohl krajský soud učinit spolehlivý závěr o snížení stupně invalidity stěžovatele. Za této situace bylo zapotřebí, aby soud v žalobním řízení nařídil vypracování revizního znaleckého posudku, jenž by odstranil dosavadní pochybnosti o zdravotním stavu stěžovatele a posloužil jako rozhodný důkazní prostředek pro závěr soudu o stupni jeho invalidity. Nutnost vyhotovení revizního znaleckého posudku byla dána v žalobním řízení i z toho důvodu, že podle § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění se za stabilizovaný zdravotní stav považuje jen takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni umožňující vykonávat výdělečnou činnost pojištěnci bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti, přičemž udržení stabilizace zdravotního stavu může být podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.*“

Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud právním názorem, že „*V dalším řízení si tedy krajský soud opatří nový posudek znaleckého ústavu či soudního znalce z oboru zdravotnictví, který má specializaci na posudkové lékařství. Posudek znaleckého ústavu přitom vyhotoví posudkový lékař ve spolupráci s odborným revmatologem. V případě ustanovení soudního znalce z oboru zdravotnictví se specializací na posudkové lékařství si tento znalec přibere jako konzultanta odborného revmatologa, neboť pouze v takovém případě lze s ohledem na složitost věci zajistit náležité posouzení rozhodného zdravotního postižení stěžovatele ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, na základě něhož bude možné učinit spolehlivý závěr o snížení či dalším trvání invalidity třetího stupně stěžovatele. Ve znaleckém posudku znalecký ústav či soudní znalec provede zevrubné posouzení povahy, závažnosti a vývoje rozhodného zdravotního postižení a v tomto směru se náležitě vypořádá s posudky obou posudkových komisí, znaleckým posudkem soudního znalce, příslušnými lékařskými zprávami a s tvrzeními stěžovatele. Rovněž přihlédne i k odbornému vyjádření ošetřujícího revmatologa stěžovatele MUDr. A. H. ze dne 12. 7. 2013, na které poukázal stěžovatel v kasační stížnosti a které hodnotí vývoj onemocnění jako nepříznivý a jeho*

prognózu jako velmi nejistou. V tomto vyjádření se též uvádí, že stěžovatel nemůže vykonávat manuální činnost v pracovním poměru, neboť i při krátkodobé zátěži by u něho následovalo zhoršení nejprve hybnosti provázené teplotami, které nastává i v současné době při jakékoliv běžné činnosti, a že při pokračující zátěži u něho velmi pravděpodobně dojde k exacerbacii choroby a jejímu zásadnímu vzplanutí. Znalecký ústav či soudní znalec zejména objasní, zda stěžovatel k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí mohl s ohledem na značnou délku i nevyléčitelnost rozhodného zdravotního postižení a na jeho dlouhotrvající a masivní medikaci reálně vykonávat výdělečnou činnost v profesi odpovídající jeho kvalifikaci bez rizika vzplanutí onemocnění do závažnější formy a zda tak skutečně došlo k posudkově významné stabilizaci jeho zdravotního stavu ve smyslu § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění. V kladném případě znalecký ústav či soudní znalec uvedou, která konkrétní manuální zaměstnání by mohl stěžovatel vykonávat, případně na jaký jiný druh výdělečné činnosti by se byl schopen se rekvalifikovat, aniž by to mělo za následek zhoršení jeho zdravotního stavu.“

Krajský soud vázán tímto právním názorem Nejvyššího správního soudu usnesením č.j. 34 Ad 42/2012-101 ze dne 10.2.2014 ustanovil znalce Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, znalecký ústav, obor zdravotnictví, Ruská 85, 100 05 Praha 10, jemuž zadal vypracování revizního znaleckého posudku ve znění uvedeném Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku.

Ve znaleckém posudku ze dne 24.11.2014 v posudkové rozvaze znalec po posouzení vývoje zdravotního stavu žalobce a na základě klinických projevů vyplývajících ze všech lékařských nálezů uzavřel, že se u žalobce jedná o vysoce pravděpodobné onemocnění systémový lupus erythematosus ve shodě s ošetřujícím revmatologem MUDr. H.. Žalobce není schopen vykonávat svou původní profesi, měl by pracovat ve zkráceném pracovním úvazku, v teplém prostředí, bez zdrojů infekce, šetřit ruční klouby s vyloučením rizika úrazů a zvedání těžkých břemen.

U žalobce jde o vleklou pomalu progredující formu SLE s kolísavou aktivitou, z posudkového hlediska jsou rozhodující komplikace dlouhodobé kortikoidní léčby, zejména osteoporóza a osteopenie a sklon k virovým infekcím při imunosupresivní léčbě. Znalecký kolektiv se shodl s hodnocením PK MPSV Brno a Hradec Králové v určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle kap. XIII, oddíl D, položka 1, nikoliv v hodnocení funkční tíže postižení, když obě PK vycházely pouze z aktivity základního onemocnění a funkční dopad hodnotily jako lehké snížení celkové výkonnosti při dlouhodobé stabilizaci položkou 1b. Tohoto stavu však bylo dosaženo dlouhodobou imunosupresivní léčbou, která má významné vedlejší účinky ve smyslu osteoporózy a osteopenie projevující se zlomeninami i při relativně malých atakách a sklonem k virovým infekcím. Na kloubech rukou podle revmatologa je prakticky trvalý nález, při pokusu o snížení kortikoidů došlo vždy ke zhoršení potíží. Žalobce dále limituje významný páteřní nález, prakticky všech úseků při prokázaném zúženém páteřním kanálu a výhřezu ploténky, a proto znalecký kolektiv hodnotil celkovou míru poklesu pracovní schopnosti podle položky 1c, tedy 50%. Se znalcem MUDr. L. se neshodl v jeho závěru o invaliditě třetího stupně, neboť toto hodnocení považuje za neodpovídající doloženému zdravotnímu stavu. Podle znaleckého kolektivu byl žalobce k datu napadeného rozhodnutí neschopen výkonu své původní profese karosáře, řady dalších podobných dělnických profesí, které vyžadují přiměřenou fyzickou zdatnost a manuální zručnost. Zdravotní stav se stabilizoval, ale při nutnosti dlouhodobé medikaci s významnými vedlejšími účinky, při pokusu o snížení dávky došlo vždy ke zhoršení potíží. Pracovní schopnost je vlivem zdravotního stavu snížena,

žalobce je schopen výkonu pracovních pozic typu skladový operátor, výdej pomůcek, ostraha ve vrátnici, informátor apod. práce a byl by schopen i rekvalifikace na tyto pozice.

Ze shora uvedeného posouzení ve znaleckém posudku pro rozhodující soud vyplývá, že se zdravotní stav žalobce má na základě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu hodnotit podle kap. XIII, oddíl D, položka 1c, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 50%, která odpovídá invaliditě druhého stupně.

Žalobce při jednání u soudu dne 3.3.2015 uvedl, že se ztotožňuje se závěrem znaleckého posudku a navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí ze dne 29.6.2012 zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ponechala na úvaze soudu.

Žalobce ani žalovaná nenavrhli doplnění dokazování.

S ohledem na shora uvedený závěr ve znaleckém posudku, který byl ve věci vypracován na základě pokynu Nejvyššího správního soudu v jeho rozsudku č.j. 4 Ads 83/2013-35 ze dne 23.10.2013 soud podle § 78 odst. 1 s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrací žalované k dalšímu řízení.

Žalovanou zavazuje právním názorem, že k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 29.6.2012 byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění a šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, protože šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50%. Výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně žalobci náleží od data snížení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, tj. od 6.5.2012.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce v žalobě tvrdil, že zdravotní stav odpovídá minimálně alespoň druhému stupni invalidity, tudíž byl ve věci úspěšný.

Zástupce žalobce účtoval na nákladech řízení za 3 úkony právní služby /§ 11 odst. 1 písm. a), d), g)/ po 1.500 Kč, 3x režijní paušál po 300 Kč. Za poskytnutí právní služby náleží advokátovi odměna za 3 úkony právní služby po 1.000 Kč (§ 9 odst. 2, § 7 bod 3 AT), tj. 3.000 Kč a 900 Kč režijní paušál, celkem jde o částku 3.900 Kč, po úpravě o DPH 4.719 Kč.

Pokud jde o náklady řízení uplatněné samotným žalobcem, soud přiznal náklady řízení v plné výši a to cestovní výdaje 18.6.2013 ze Zdravé Vody do Hradce Králové k PK MPSV a zpět, tj. 2.409,50 Kč a doložený výdaj za znalecký posudek ze dne 22.12.2012 ve výši 16.000 Kč, který byl, byť z části využitý v důkazním řízení při vypracování závěru znaleckého posudku. Pokud se týká uplatněných cestovních výdajů z místa bydliště Nově Hvězdlice 82 do Brna a zpět k LPK Brno – námitkové řízení dne 28.6.2012, návštěva znalce za účelem vypracování znaleckého posudku dne 20.8.2012, vyšetření za účelem vypracování znaleckého posudku 3.9.2012, převzetí znaleckého posudku dne 28.12.2012 soud upravil cestovní výdaje takto: Z informačního systému IDOS zjistil, že jízdenka na autobusovou dopravu na trase Nové Hvězdlice zast. – Brno, ÚAN činí maximálně 64 Kč, k cestě k soudu je nutno zakoupit jízdenku MHD ve výši 25 Kč. Soud přiznal žalobci cestovní výdaje k dopravě

z místa bydliště Nové Hvězdlice 82 – Dobrá Voda k zastávce Nové Hvězdlice. Jde o vzdálenost 3 km na jednu cestu, soud přiznal cestovné 6 km v případě odvozu žalobce k autobusové zastávce. Na každý den uplatněných cestovních výdajů soud přiznal žalobci jízdné autobusem 2x 64 Kč, jízdné MHD v Brně 2 x 25 Kč. Cestovné z místa bydliště k autobusové zastávce 2x 6 km, tj. 12 km. Amortizace činí 44 Kč a náklady na pohonné hmoty ve výši 31 Kč, celkem jde o cestovní výdaje za uplatněný den ve výši 253 Kč. Cestovní výdaje uplatněné za cesty v roce 2012 soud přiznal ve výši 4 x 253, tj. 1.012 Kč. Žalobce dále uplatnil cestovní výdaje 25.2.2013 k PK MPSV Brno, k soudnímu jednání dne 26.3.2013, převzatí dodatku znaleckého posudku 15.7.2013, k soudnímu jednání 16.7.2013. Za tyto dny náleží cestovné 4 x 253 Kč, celkem 1.012 Kč. Cestovní výdaje k soudnímu jednání dne 3.3.2015 činí 254 Kč. Soud takto žalobci přiznal celkem na nákladech řízení 20.688 Kč, které je žalovaná povinna mu zaplatit do 30-ti dnů od právní moci rozsudku. Uplatněné cestovní výdaje soud krátil z důvodu, že nebyl vyžádán souhlas žalobce k cestování osobním vozidlem a netrpí takovým poškozením pohybového aparátu, které by vyžadovalo dopravu soukromým osobním vozidlem.

Stát nemá právo na náhradu nákladů řízení představující znalečné ve výši 30.838,50 Kč, znalecký posudek nechal soud vypracovat na základě pokynu nadřízeného soudu Nejvyššího správního soudu v jeho rozsudku č.j. 4 Ads 83/2013-35 ze dne 23.10.2013.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. března 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová